

specifikace: věcná příslušnost okresních soudů k nárokům na náhradu škody, která nevznikla na majetkové podstatě, ale na majetku žalobce, uplatněným třetí osobou vůči insolvenčnímu správci

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 7a písm. b) a d) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 159 odst. 1 písm. e) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

Ncp 417/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: Š. Š.

zastoupená advokátem Mgr. Alešem Podrábským

sídlem U Starého Mostu 111/4, 405 02 Děčín

proti

žalované: **Sdružená konkurzní v.o.s.**, IČO 25431463

sídlem Bělehradská 1191/9, 400 01 Ústí nad Labem

zastoupená advokátem JUDr. Přemyslem Kamenářem

sídlem Sládkova 449/22, 405 02 Děčín

o zaplacení částky 2 780 000 Kč s příslušenstvím,

vedené u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 C 173/2018, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou doručenou Okresnímu soudu v Ústí nad Labem (dále jen „předkládající soud“) dne 27. 4. 2017 domáhá po žalované, která byla příslušným usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ustanovena insolvenční správkyň v insolvenčním řízení dlužnice K. B. (dále jen „dlužnice“), zaplacení částky 2 780 000 Kč jistiny s (blíže specifikovaným) příslušenstvím, a to z titulu náhrady škody, která měla být žalobkyni podle jejích tvrzení způsobena porušením povinnosti žalované jako insolvenční správkyň dlužnice postupovat při výkonu funkce s odbornou péčí, a to tím způsobem, že žalovaná zmocnila v insolvenčním řízení společnost CH.S.M. spol. s r.o. k prodeji nemovitosti zapsané do majetkové podstaty dlužnice (mimo dražbu), byť měla informace o nedostacích v činnosti takové společnosti jako zprostředkovatele, přičemž uvedená společnost vystupovala při jednání s žalobkyní jako zástupce žalované ve věci prodeje příslušných nemovitostí, v postavení zástupce sjednala s žalobkyní úschovu kupní ceny ve výši nárokové částky jistiny, když tuto částku do úschovy také přijala s tím, že částka měla být následně uvolněna ve prospěch žalované jako kupní cena po provedení vkladu vlastnického práva ve prospěch žalobkyně do katastru nemovitostí.
2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) s tím, že podle jeho názoru věc nepatří do věcné příslušnosti okresních soudů, když se jedná o incidenční spor podle § 159 odst. 1 písm. e) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“), a proto k projednání a rozhodnutí sporu jsou příslušné podle § 7a písm. b) IZ krajské soudy, případně že jde o spor o náhradu škody, která vznikla opatřeními přijatými v průběhu insolvenčního řízení, k jehož projednání a rozhodnutí jsou rovněž příslušné krajské soudy podle § 7 písm. d) IZ (poznámka nadřízeného soudu – zjevně „§ 7a písm. d) IZ“).
3. Strana žalující při jednání předkládajícího soudu dne 16. 6. 2020 k nastolené otázce věcné (ne)příslušnosti soudu poznamenala, že se nebude blíže vyjadřovat, přičemž souhlasí s postupem soudu předložit věc nadřízenému soudu k rozhodnutí o věcné příslušnosti.
4. Strana žalovaná potom uvedla, že nadřízený soud nemůže věcnou příslušnost posoudit bez doplnění tvrzení ze strany žalobkyně o tom, jaké porušení povinnosti v jednání žalované spatřuje, přičemž pokud tvrdí, že došlo ke zmocnění společnosti CH.S.M. spol. s r.o., tak by měla tuto skutečnost také prokázat, neboť uzavření smlouvy o realizaci prodeje v sobě automaticky neobnáší zmocnění realitní kanceláře.
5. Podle § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 7 část věty před středníkem IZ, nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních.

8. Podle § 7a písm. b) IZ, krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně v incidenčních sporech.
9. Podle § 7a písm. d) IZ, krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu.
10. Podle § 159 odst. 1 písm. e) IZ, incidenčními spory jsou spory o náhradu škody na majetkové podstatě vzniklé porušením povinností insolvenčním správcem.
11. Jak v odstavci 1. odůvodnění konstatováno, žalobkyně svou žalobou vůči žalované uplatňuje nárok na náhradu škody, která jí měla vzniknout popsáním jednáním žalované jako insolvenční správkyně, v němž žalobkyně spatřuje postup v rozporu s odbornou péčí.
12. Takto vymezený předmět řízení - jenž je přitom určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení (viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10) - potom předurčuje povahu této věci, a to nikoli jako incidenčního sporu podle § 159 odst. 1 písm. e) IZ, když se sice jedná o nárok na náhradu škody, která měla být způsobena porušením povinností insolvenčním správcem, nikoli však škody na majetkové podstatě. Tento spor pak nevykazuje znaky ani jiného typu incidenčního sporu ve smyslu § 159 odst. 1 IZ, přičemž se nejedná ani o žádnou jinou věc, na níž dopadá § 7a IZ, a to včetně jeho písm. d) (ve smyslu nepřipadného a eventuálně uplatněného odkazu předkládajícího soudu), již jen proto, že sporu předpokládanému v ustanovení § 7a IZ písm. d) IZ koresponduje úprava obsažená v § 147 IZ, která postihuje výlučně jednání insolvenčního navrhovatele.
13. S ohledem na vše shora konstatované, když pro nárok, který je předmětem tohoto řízení není - a to nejen shora uvažovanými ustanoveními § 7a písm. b) a d) IZ) – založena zákonná výjimka z obecné věcné příslušnosti okresních soudů ve sporném občanském soudním řízení (§ 9 odst. 1 o. s. ř.), rozhodl nadřízený soud podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. ve výroku tohoto usnesení, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 18. června 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

